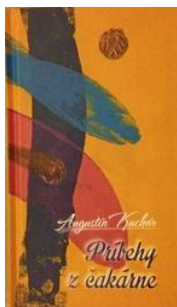
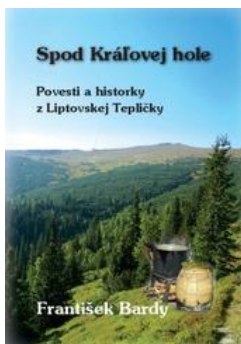


SEPTEMBER 2015



Augustína Kuchára poznáme ako autora divadelných hier, krátkych sentencií, bonmotov, aforizmov a iných krátkych satirických foriem. Jeho v poradí ôsma kniha **Príbehy z čakárne** je trochu iná – rozpráva krátke príbehy vypočuté v čakárni života. Kniha obsahuje 68 miniatúrnych príbehov odpozorovaných zo života alebo prežitých za katedrou. „Základným pilierom príbehov je pointa, ktorá vždy vyjadruje základnú myšlienku ... orientuje čitateľa, kde asi by sa malo uberať jeho myslenie (Anonym 2015, s. 7).“¹ Knihu ilustroval Popradčan František Žoldák a vydala ju Popradská tlačiareň.

Bývalý riaditeľ základnej školy František Bardy z podtatranskej dedinky Liptovská Teplička začal vydávať povesti a historky z obce v roku 2013 v týždenníku Podtatranský kuriér. Ľudovej slovesnosti a folklóru sa venoval už ako učiteľ na miestnej škole. Práve počas



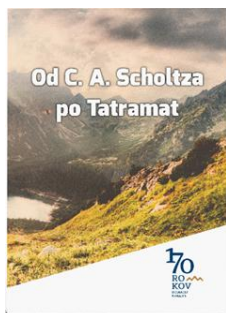
svojho „učiteľovania“ inicioval deti k zbieraniu príbehov, ktoré neskôr vydávali v školskom časopise Smrečiny. Rodák z Veľkej sa ľudovej slovesnosti a zbieraniu príbehov venoval aj na dôchodku. Rozprávania starých Tepličanov si zapisoval alebo nahrával na magnetofón. Výsledkom jeho etnografickej činnosti je kniha **Spod Kráľovej hole : povesti a historky z Liptovskej Tepličky** vydanej v Podtatranskom kuriérovi v tomto roku. „To, čo tvorí túto knihu je história, fantázia, tvorivosť a obrovské úsilie, ktoré autor vynaložil na jej spracovanie (Jurišová 2015, s. 4).“² Príbehy autor umiestnil do konkrétneho času a obsadil ľuďmi, ktorí v obci skutočne žili. „V týchto príbehoch priblížil život a prácu predkov dnešných Tepličanov a snáď aj príčiny vzniku tej-ktorej povesti (Rešovská 2015, s.187).“³ Knihu dopĺňajú ilustrácie Františka Žoldáka a nájdete v nej aj slovník nárečových slov z Liptovskej Tepličky.

Rodák z Jezerského Milan Budzák nezabudol na svoje korene a goralské nárečie, v ktorom povedal prvé slová. Odvtedy ich povedal neúrekom a niektoré z nich dal i na papier. Kniha **Goraľu, tu je švjat tvuj** je už jeho v poradí šiestou knihou. Obsahuje nové piesne, básne, ale aj fejtóny a veselé príhody z goralského prostredia s ústrednou postavou cigánom Dežkom. Knihu vydalo ešte v minulom roku občianske združenie Priatelia obce Jezersko.

¹ ANONYM. Príbehy z čakárne Augustína Kuchára. 2015.

² JURIŠOVÁ, Alexandra. Spod Kráľovej hole : povesti a historky z Liptovskej Tepličky. 2015

³ REŠOVSKÁ, Ľudmila. O autorovi a vzniku povestí a historiek Spod Kráľovej hole. 2015.



Jeden z najstarších strojárskych podnikov na Slovensku si v tomto roku pripomenul 170. výročie svojho založenia. História Tatramatu v Poprade-Matejovciach sa podujali spracovať Mikušák Argalács a Iveta Kontríková v knihe **Od C. A. Scholtza po Tatramat**. Kniha približuje históriu firmy od vzniku malej zámočnickej dielne, ktorá pri svojom vzniku vyrábala klince, česáky na kone a kravské zvonce. Neskôr sa sortiment firmy rozšíril o ďalšie poľnohospodárske náradie a v druhej polovici minulého storočia o výrobu smaltovaného riadu, neskôr automatických pračiek a ohrievačov vody. Autori sa v knihe nezaoberajú iba históriou strojárkej výroby, ale približuje aj sociálny program firmy, starostlivosť o vzdelávanie a odbornú kvalifikáciu zamestnancov, ich športové aktivity a kultúrny život. Posledné kapitoly sú venované plánom do budúcnosti firmy. Kniha dopĺňa množstvo fotografií zo štátnych aj osobných archívov. Tvorcom publikácie sa podarilo splniť želanie objednávateľa a vytvoriť nie „suchú odbornú publikáciu, ale knihu, v ktorej by boli zachytené perličky zo života podniku (ANONYM 2015, s. 1).“⁴

Publicista Ladislav Khandl je autorom viacerých zaujímavých článkov a knižných publikácií z oblasti turistiky a dejín turistiky Slovenska. Len nedávno pribudla do fondu našej knižnice publikácia *Ako vznikali turistické chaty a útulne na Slovensku*, ktorej je spoluautorom a už prichádza ďalšia publikácia. Spolu s fotografom Vladimírom Bártom vydal v Klube fotopublicistov a novinárov Slovenského syndikátu novinárov knižnú novinku **História turistiky na území Slovenska od štúrovcov po dnešok**. Úvodná kapitola sa zaoberá dejinami turistiky v období humanizmu, ktorý na našom území ovplyvnil kežmarskú hradnú pani Beátu Lasku. Poľskej šľachtickej Tatry tak učarovali, že sa spolu s kežmarskými mešťanmi vybrala pred 450 rokmi vybrala na výlet do Tatier. Autor sa venuje aj ďalším priekopníkom tatranskej turistiky, výstupom štúrovcov na Devín a Kriváň. Podstatnú časť knihy tvoria informácie o turistických spolkoch od obdobia Uhorska po dnešok. Zaujímavosťou je napr. vybavenie turistu v 19. a začiatkom 20. storočia, nad ktorým sa dnešný turista len pousmeje. Knihu dopĺňa množstvo historických fotografií.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

ANONYM (reš), 2015. Od konských česákov po tepelné čerpadlá : 170 rokov Tatramatu v Poprade-Matejovciach. In: *Podtatranský kuriér*. Roč. 5, č. 38 (16.9.2015), s. 1-2.

ANONYM (red), 2015. Príbehy z čakárne Augustína Kuchára. In: *Podtatranský kuriér*. Roč. 5, č. 37 (9.9.2015), s. 7.

JURIŠOVÁ, Alexandra, 2015. Spod Kráľovej hole : povesti a historky z Liptovskej Tepličky. In: *Podtatranský kuriér*. Roč. 5, č. 30 (22.7.2015), s. 4.

⁴ ANONYM. Od konských česákov po tepelné čerpadlá : 170 rokov Tatramatu v Poprade-Matejovciach. 2015.

REŠOVSKÁ, Ľudmila. O autorovi a vzniku povestí a historiek Spod Kráľovej hole. In: *Spod Kráľovej hole : povesti a historky z Liptovskej Tepličky*. Poprad : Podtatranský kuriér, 2015, s. 188.